

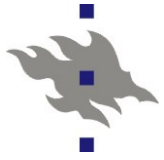
HELSINGIN YLIOPISTO
HELSINGFORS UNIVERSITET
UNIVERSITY OF HELSINKI

Familjens tid? Att hitta balans mellan arbete, samvaro och hushållsarbete i dagens Finland

Harriet Strandell
Sociologiska institutionen
Helsingfors universitet

Familjen i centrum, seminarium 2.11.2006

Disposition

- I Familjens, barndomens och föräldraskapets förändring i historiskt-samhälleligt perspektiv
- II Familjens tid
- III Nödvändigheten av en tidspolitik

Familjen i centrum, vad betyder det?

- Avspeglar ett ökat intresse från samhällets sida för att påverka innehållet i barndomen och därmed familjen
- Från barnen som symbolen för nationens framtid till
- Nödvändigheten att investera i mänskligt kapital för att klara oss i den internationella konkurrensen
- Globaliseringens inverkan
- Barndomen (och familjen) blivit en nyckel till samhällets ekonomiska och sociala framgång

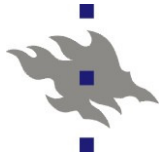
Föräldrars barnsyn I

- Barndomen som naturligt växande
 - ”Låt naturen ha sin gång”
 - Inte styra för mycket
 - Barnets egenskaper medfödda
 - ”Barnet är som andra barn”
 - Tydliga gränser, synlig kontroll
 - Vuxna finns till hands men blandar sig inte i för mycket

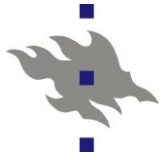
Föräldrars barnsyn II

- Barndomen som projekt
 - Unik personlighet, individuella behov, önskemål och rättigheter
 - Engagemang i barnets tankar, känslor och reaktioner
 - Kommunicera, argumentera, reflektera, förhandla
 - Barnet är aktivt, delaktigt
 - Familjelivet cirklar kring barnet

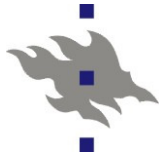
Institutionalisering av barndomen

- Samhället övertar formandet av barnet:
 - Skola, dagvård, eftis, organiserade fritidsaktiviteter
- Professionalisering, expertkunskap
- Föräldrarnas och hemmets inflytande på formningen av barnet minskar: föräldraauktoriteten försvagas
- Från dagvården som komplement till hemvården, till
- Fostringspartnerskap som ett gemensamt, men expertinitierat och -drivet projekt, samt livslångt lärande

Ökad styrning

- Familjen och barndomen är föremål för ökad styrning från statens sida (lagar, administrativa styrningsdokument)
- Föräldrarna i kläm mellan försvagad föräldraauktoritet och samhällets krav och förväntningar
- Relationen mellan det privata och det offentliga förskjuts
- Skapar kulturell osäkerhet som tar sig uttryck i riskmedvetenhet
- Myter om att "det var bättre förr"
- Standarderna har förändrats

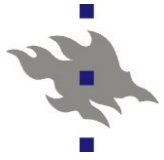

Familjens tid

- (Bristen på) tid är ett välfärdsproblem
- Individualisering av tiden
 - Tidsanvändningen i familjen (i hela samhället) har individualiserats
 - Kollektiva tidsmönster förlorar i styrka
 - Tidsorganisering och –koordinering har blivit ett nytt arbetsområde inom familjen
 - Accentueras i nyfamiljer med komplicerade familjenätverk

- Utsuddade gränser mellan livsområden
 - Arlie Hochschild: arbete och hem byter plats
 - Gränserna blir diffusare mellan
 - arbetstid/skoltid och fritid/familj
 - arbetsplats och hem
 - vad som är arbete/inlärning och vad som inte är arbete/inlärning
 - livsskeden, mellan barndom och vuxendom
 - ekonomiska värderingar genomsyrar familjelivet, bl.a. via konsumtionen

Tiden dynamisk och flexibel

- Acceleration av tiden: den går snabbare och snabbare
- Thomas Hylland Eriksen: Den förlorade varaktigheten och ögonblickets tyranni
- Tiden komprimeras, tidsanvändningen effektiveras
- Mindre varaktighet i barnets uppväxt
- Paradox: För att få mera tid borde vi göra mindre

För en medveten tidspolitik!

- Tid och tidspolitik är en välfärdsfråga
- Förbättra de tidsmässiga förutsättningarna för vardagslivet
- Vi har en oflexibel tidspolitik med antingen –eller alternativ
- Tid anpassad till livsskede, livssituation och familjesituation
- Deltid som positivt alternativ
- Partiell vårdledighet som alternativ
- Långsam tid
 - Eriksen, Thomas Hylland: Ögonblickets tyranni: snabb och långsam tid i informationssamhället, 2001.
 - www.inpraiseofslow.com